

A group of people, including a man and several women, are shown in a close embrace. The scene is set in what appears to be a classroom or meeting room, with a window and a whiteboard visible in the background. The lighting is soft and natural, coming from the window. The overall mood is warm and supportive.

Vuosikertomus 2018

RKI RAUHANKASVATUS-
INSTITUUTTI

1. RKI tuki kasvattajia rauhan rakentamisessa	4
2. Maailmankoulu tarjosi laadukasta koulutusta ja menetelmiä opettajille ja varhaiskasvattajille	7
2.1. Maailmankoulua ylläpitivät opetusalan asiantuntijat	7
2.2. Uudistunut Maailmankoulu.fi-portaali tuki opettajia globaalikasvatuksessa	8
2.3. Maailmankoulu tuki järjestöjä ja muita toimijoita	10
2.4. Maailmankoulu tarjosi opettajille täydennyskoulutusta.	10
2.4.1. Yhtä aikaa! –täydennyskoulutus antoi opettajille välineitä yhden vertaisuustyöhön	11
2.5. RKI tuotti omia materiaaleja ja toimi yhteistyössä kustantajien kanssa	14
2.6. RKI tarjosi toimintaa koululaisille	14
2.6.1. Anne Frank –näyttely rohkaisi oppilaita toimimaan sortoa vastaan	14
2.6.2 Rauhankoulu rohkaisi toimimaan paremman maailman puolesta	15
2.6.3 Dokumenttielokuvalla rauhaa kouluun!	15

3. RKI tuki yhdenvertaisuuden toteutumista nuorisotyössä 18

- 3.1. RKI koulutti nuorisotyöntekijöitä yhdenvertaisuussuunnittelusta 20
- 3.2. Rauhanrakentajat-verkosto vahvisti nuorten roolia
rauhankasvatuksessa 22
- 3.3. Kansainväliset liikkuvuustoiminnot vahvistivat kumppanuuksia
ja loivat pohjaa uusille hankkeille 23
- 3.4. Nuorisoalan verkostot mahdollistivat osaamisen jakamisen ja
vahvistivat toiminnan vaikuttavuutta 26

4. Viestintä, jäsenistö, henkilöstö ja talous 29

- 4.1. Monimediallisuus ja audiovisuaalisuus vahvistuivat RKI:n
viestinnässä 30
  - 4.1.1. RKI:n viestintä kehittyi monimedialliseksi 30
  - 4.1.2. Verkkosivut, sosiaalinen ja perinteinen media sekä
videot olivat RKI:n viestinnän keskiössä 31
  - 4.1.3. RKI syvensi viestinnällistä yhteistyötä kumppani-
järjestöjen kanssa 32
- 4.2. RKI:n jäsenistö ja työyhteisö 33
- 4.3. Hankerahoitus mahdollisti toiminnan monipuolistumisen
ja kasvun 34

Rauhankasvatusinstituutti on sitoutumaton rauhankasvatuksen asiantuntijajärjestö, joka edistää yhteiskuntarauhaa, osallisuutta ja keskinäistä luottamusta kasvatuksen keinoin Suomessa. RKI tukee opettajia, nuorisotyöntekijöitä ja muita ammattikasvattajia heidän työssään tarjoten uutta tietoa, näkökulmia, menetelmiä ja osaamistamme moninaisten toimijoiden hyödynnettäväksi, jotta kasvattajat voivat edistää rauhaa omassa työssään. RKI:n visio on yhteiskunta, jossa yksilöt ja yhteisöt toimivat rohkeasti rauhan, vastuullisuuden, väkivallattomuuden ja globaalin oikeudenmukaisuuden puolesta ja ovat valmiita haastamaan eriarvoistavat normit, valtarakenteet ja ajattelutavat.

RKI keskittyi toimintavuonna uuden strategian mukaisten painopisteiden vahvistamiseen kaikessa toiminnossa. Hankerahoituksella saadut lisääntyneet resurssit kohdistettiin uuden strategian mukaisesti koulu yhteistyöhön, nuorisotyöhön sekä yhdenvertaisen ja inklusiivisen työotteen vahvistamiseen. Vuonna 2017 alkanut toiminnan kasvu saatiin kestäväälle pohjalle ja RKI:n työntekijämäärä vakiintui noin seitsemään työntekijään.

RKI:n missio on rakentaa väkivallatonta ja yhdenvertaista maailmaa tukemalla kasvattajien valmiuksia yhteiskunnallisen todellisuuden kriittiseen arviointiin ja muutoksen mahdollisuuksien hahmottamiseen. RKI vahvistaa ihmisissä olevaa toivoa paremmasta maailmasta ja rohkeutta toimia rauhan ja oikeudenmukaisuuden puolesta sekä heidän kykyään ymmärtää tekojen vaikutukset paikallisella ja globaalilla tasolla. Työtä totutetaan tiiviissä yhteistyössä vähemmistöjä ja syrjinnän vaarassa olevia ryhmiä edustavien yhteisöjen ja niihin kuuluvien yksilöiden kanssa. Yhdenvertaisuutta edistävä työote näkyi konkreettisesti myös siinä, miten RKI huomioi omien resurssien käytössä vähemmistöjen äänen esille tuomista laajasti yhteiskunnassa ja erityisesti kasvatuksen alalla. Täten RKI:n antirasistinen ja yhdenvertaisuutta korostava työote ei rajoittunut vain julkilausumiin tai opetussisältöihimme vaan toiminnan hyödynsaajien ja tekijöiden valintoihin. Lisäksi RKI:n työtä luonnehtii tutkiva ja kehittävä työote. Toiminnan kehittämisessä hyödynnetään eri alojen tutkimustietoa ja toimitaan yhteistyössä eri alojen tutkijoiden kanssa.

RKI keskittyi vuonna 2018 toiminnassaan uuden strategian mukaisesti erityisesti kahteen osa-alueeseen: rauhankasvatuksen vahvistamiseen kouluissa ja rauhankasvatuksen vahvistamiseen nuorisotyössä. Näiden kahden painotusalueen lisäksi RKI tarjosi työmenetelmiä ja koulutusta varhaiskasvattajille. RKI kiinnitti kaikessa toiminnassa erityistä huomiota vähemmistöjen, syrjinnän ja syrjäyttämisen vaarassa olevien ryhmien äänen tuomisen mukaan toimintaan sekä harkitusti laajentui osaksi globaalia rauhankasvatusliikettä erityisesti UNESCO-kumppanuuden rakentumisen myötä.

Vuoden aikana käytettiin paljon resursseja vuonna 2017 aloitetun kansainvälisen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kansainvälisten yhteistyöverkoston vahvistamiseen. Näitä verkostoja hyödynnettiin, jotta voitiin vahvistaa moniarvoisen ja aktiivisen kansalaisyhteiskunnan mahdollisuuksia vaikuttaa ja parantaa erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ihmisten ja ryhmien osallistumista ja osallisuutta. Kansainvälisten yhteistyöprojektien kantavina osa-alueina on vertaisoppiminen muista maista sekä hyvien käytäntöjen jakaminen eri maiden välillä.

RKI toimii laajasti kansallisissa ja kansainvälisissä rauhankasvatusta, ihmisoikeuksia ja yhdenvertaisuutta edistävissä verkostoissa ja työryhmissä sekä tekee yhteistyötä syrjinnän vaarassa olevia ihmisiä edustavien toimijoiden kanssa Suomessa ja kansainvälisesti.

1. RKI tuki kasvattajia rauhan rakentamisessa

RKI:n toimintavuoden ja pitkän tähtäimen tavoitteena oli lisätä dialogia järjestöjen ja oppilaitosten välillä. Tavoitteena oli myös vaikuttaa yhteiskunnassa vallitseviin rakenteisiin, jotka säätelevät koulujen ja kasvattajien toimintaa niin arvojen, käytännön kuin normien tasolla.

Toimintavuoden aikana RKI jatkoi ja laajensi yhteistyötä rauhan-, ihmisoikeus- ja globaalikasvatusta toteuttavien järjestöjen sekä korkeakoulujen, vapaan sivistystyön ja muiden oppilaitosten kanssa. Toimintavuoden aikana RKI vahvisti yhteistyöverkostoaan eurooppalaisella ja globaalilla tasolla toimivien rauhanjärjestöjen kanssa sekä loi pohjan yhteistyöhankkeille ei-eurooppalaisten rauhantoimijoiden kanssa. Vuoden aikana RKI esimerkiksi suunnitteli uusia yhteistyöhankkeita yli kahdenkymmenen rauhankasvatusta tekevän järjestön kanssa. Toimintavuoden kuluessa RKI haki yhdessä kumppaniensa kanssa vuoden 2019 aikana toteutettaviin opintovierailuihin ja koulutuksiin rahoitusta Erasmus+ -ohjelmasta ja osaan hakemuksista tuli positiivinen päätös jo vuoden 2018 aikana.

Vuoden 2018 aikana RKI vahvisti yhteistyötään UNESCO:n kanssa kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Suomessa RKI tuki UNESCO-kouluverkostoa tarjoamalla monipuolisesti asiantuntijapalveluja verkoston käyttöön. Kansainvälisellä tasolla RKI jatkoi yhteydenpitoa UNESCO:n kanssa odottaen päätöstä virallisen yhteistyökumppanistatushakemukseen (NGO in official partnership) sekä jäsenyyttä UNESCO:n koulutussektorin kansalaisjärjestöverkostossa (Collective Consultation of NGOs). Hakemus jätettiin vuonna 2017, mutta UNESCO ei ollut tehnyt sen pohjalta vielä virallista päätöstä vuoden 2018 loppuun mennessä. Virallisena yhteistyökumppanina RKI voi tulevaisuudessa osallistua UNESCO:n hallintoneuvoston kokouksiin sekä UNESCO:n strategian ja ohjelman muotoiluun kansalaisjärjestökonsultaatioiden kautta.

1. Rauhankasvatus osana koulujen toimintaa

RKI tarjosi opettajille ja muille kouluissa toimiville kasvattajille monipuolisesti täydennyskoulutusta globaalikasvatuksesta, rauhankasvatuksesta ja yhdenvertaisuudesta sekä teki yhteistyötä satojen opettajien, oppilaitosten ja kuntien kanssa yhdenvertaisen ja väkivallattoman toimintakulttuurin edistämiseksi. Maailmankoulu jatkoi vakiintunutta toimintaansa osana usean kunnan opetus- ja kasvatustoimintaa tavoittaen noin 3000 opettajaa vuositasolla. Vuoden aikana Maailmankoulu-verkosto vakiintui osaksi kunnallisia sivistyspalveluja Joensuussa. RKI:n tuottamien oppimateriaalien sekä muiden tuki- ja neuvontapalveluiden avulla opettajat saivat hyviä käytäntöjä ja menetelmiä opetussuunnitelmien mukaiseen kriittiseen globaalikasvatukseen, rauhankasvatukseen ja yhdenvertaisuuden edistämiseen kouluissa ja oppilaitoksissa. Lisäksi RKI vaikutti oppimateriaalien tuottajiin ja kustantajiin tuoden kriittisen globaalikasvatuksen näkökulmia esille heidän kanssaan.

2. Rauhankasvatus nuorisotyössä

Nuorisotyö vakiintui vuonna 2018 keskeiseksi osaksi RKI:n rauhankasvatustyötä. Vuoden aikana RKI edisti rauhankasvatuksen toteutumista nuorten vapaa-ajalla ja kehitti yhdessä nuorten ja nuorisotyöntekijöiden kanssa uusia tapoja muuttaa maailmaa oikeudenmukaisemmaksi ja yhdenvertaisemmaksi kaikille. RKI tuki aktiivisesti eri nuorisoryhmien välistä vuorovaikutusta ja vahvisti erilaisten toimijoiden välistä yhteistyötä rauhankasvatuksellisissa teemoissa.

RKI järjesti yhdessä kumppaniensa kanssa yksitoista kansainvälistä nuorisotyöntekijöiden koulutusta ja opintovierailua Suomessa, eri puolilla Eurooppaa ja Euroopan naapurimaissa. Tämän lisäksi RKI lähetti suomalaisia nuorisotyön ammattilaisia kahteentoista kansainväliseen seminaariin, koulutukseen ja opintovierailuun eri puolilla Eurooppaa. Nuorille tarjottiin mahdollisuuksia kansainväliseen vapaaehtoistyöhön ja RKI:n kautta lähti kahdeksan suomalaista nuorta eri pituisille vapaaehtoisjaksoille RKI:n kumppaniorganisaatioihin. RKI isännöi kevään ajan belgialaista EVS-vapaaehtoista Suomessa. Vuoden aikana RKI koulutti eri puolilla Suomea satoja nuorisotyöntekijöitä yhdenvertaisuussuunnitelmien laadinnasta sekä syrjintään, rasismiin ja vihapuheeseen puuttumisesta. Alkuvuonna nuorten tieto- ja neuvontapalveluiden osaamiskeskus Koordinaatti julkaisi RKI:n toiminnanjohtajan kirjoittaman oppaan yhdenvertaisuussuunnittelusta nuorisotyössä ja vuoden aikana RKI tarjosi oppaan ohella ohjausta ja neuvoja räätälöidysti eri kuntien nuorisotyöpalveluille. Syksyllä RKI aloitti Nuorten Akatemian kanssa uuden kaksisuuntaisen kotoutumisen kehittämishankkeen.

2. Maailmankoulu tarjosi laadukasta koulutusta ja menetelmiä opettajille ja varhaiskasvattajille

RKI:n hallinnoima, opettajien globaalikasvatustyötä tukeva valtakunnallinen Maailmankoulu tarjoaa opettajille ja ammattikasvattajille välineitä ja metodeja globaali- ja rauhankasvatukseen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Maailmankoulun kohderyhmänä ovat kaikki ammattikasvattajat varhaiskasvattajista toisen asteen toimijoihin. Maailmankoulu tavoitti vuonna 2018 yli 30 000 kasvattajaa eri palveluidensa kautta. Epäsuorasti Maailmankoulun kohderyhmään kuuluvat myös palveluita hyödyntäneiden kasvattajien kohderyhmät, joihin kuului noin 500 000 lasta, nuorta ja aikuista. Vuonna 2018 Maailmankoulu toimi aktiivisesti Turussa, pääkaupunkiseudulla, Oulussa, Kokkolassa, Joensuussa, Tampereen seudulla sekä Satakunnassa. Kaikessa työssä ydinajatuksena on ammattikasvattajien tukeminen rauhankasvatuksessa sekä kriittisessä globaalikasvatuksessa materiaalien ja koulutusten kautta. Maailmankoulusta on yli kymmenen toimintavuoden aikana muodostunut keskeinen osa eri kuntien globaali- ja kansainvälisyyskasvatuksen strategiaa. Esimerkiksi Tampereen seudun kansainvälisyys- ja globaalikasvatussuunnitelmassa 2016-2018 mainitaan Maailmankoulu tärkeimmäksi yhteistyökumppaniksi seudulla.

2.1. Maailmankoulua ylläpitivät opetusalan asiantuntijat

Vuosi 2018 oli RKI:lle kasvun vakauttamisen aikaa. Maailmankoulun työtä koordinoivat valtakunnallinen koordinaattori sekä kolme pedagogista asiantuntijaa ja alueellisesta työstä vastaava koordinaattori Joensuussa. Maailmankoulun keskeisiä toimintamuotoja vuonna 2018 olivat koulutukset ja materiaalipalvelut. Materiaalipalveluihin kuuluvat matkalaukkuihin teemoittain kootut, lainattavat opetusmateriaalipaketit sekä eri luokka-asteille suunnatut temaattiset virtuaalimatkalaukut, kuukausittainen uutiskirje, Maailmankoulun nettiportaali materiaalipankkeineen ja teemapäiväkokonaisuuksineen. Lisäksi Maailmankoulu vastaa yksittäisiin opettajien materiaali- ja tukipyyntöihin. Maailmankoulun nettipalvelut sijaitsevat osoitteessa <https://maailmankoulu.fi>. Maailmankoulu toimii aktiivisesti sosiaalisessa mediassa, jossa Maailmankoulu julkaisee lähes päivittäin ajankohtaisia materiaali- ja toimintavinkkejä seuraajilleen.

Maailmankoulun toiminnoissa työskentelevien tehtävänkuvuihin sisältyi toimintavuoden aikana muun muassa uusiin globaalikasvatusmateriaaleihin perehtymistä ja niiden arvioimista RKI:n kriittisen globaalikasvatuksen kriteerien mukaan. He ylläpi-

tivät ja markkinoivat valtakunnallisesti ja alueellisesti Maailmankoulun verkkosivuja, joi- ta he myös täydensivät vuoden aikana uusilla laadukkailla materiaaleilla. He luokittelivat materiaalipankkiin toimiviksi arvioimilleen materiaaleille hakusanat ja valitsivat kohde- ryhmät, jotta menetelmät ovat opettajan helposti ja nopeasti löydettävissä nettisivuilta. He luokittelivat ja vinkkasivat opetusmateriaaleja myös erilaisiin teemapäiviin sekä mo- nialaisiin oppimiskokonaisuuksiin liittyen. Teemapäiväsivut uudistettiin vuoden aikana sekä sisällöllisesti että visuaalisesti.

Vuoden 2018 aikana Maailmankoulun toiminta vakiintui uudelle paikkakunnalle. Maa- ilmankoulun paikalliskoordinaattori vakiinnutti Joensuussa Maailmankoulun toimintaa yhteistyössä paikallisten koulutus- ja opetuspalveluiden kanssa paikalliset toiminta- mallit ja toimijat huomioiden. Lukuvuoden 2017-2018 aikana Maailmankoulun paikallis- koordinaattori tiedotti Joensuussa Maailmankoulun toiminnasta, palveluista sekä tarjo- tuista koulutuksista tehden yhteistyötä muiden kansalaisjärjestöjen sekä Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuslaitoksen kanssa. Vuoden 2018 aikana Joensuun seudulla tuotettiin loppuun varhaiskasvatukseen ja alkuopetukseen soveltuvat Maailmankoulun matkalaukut, joiden kokoaminen aloitettiin jo loppuvuodesta 2017.

Maailmankoulu tuki myös muita järjestöjä kasvattajille suunnattujen koulutusten järjestämisessä etenkin markkinoimalla koulutuksia omien alueellisten verkostojensa kautta. Vuonna 2018 tässä tavoitteessa tuettiin esimerkiksi Somalia-verkostoa, Helinä Rautavaara -museota, Plania, BMOL:n Global Meal -hanketta, Rauhankoulua sekä Fin- gon Transformer 2030 -täydennyskoulutuksia.

2.2. Uudistunut Maailmankoulu.fi-portaali tuki opettajia globaalikasvatuksessa

Maailmankoulun verkkosivujen uudistamistyö valmistui vuoden 2017 lopulla. Uudistet- tuja, entistä selkeämpiä ja helppokäyttöisempiä sivuja markkinoitiin tehokkaasti vuo- den 2018 aikana. Verkkosivuja, erityisesti sen uusia toimintoja, kuten materiaalipankin hakukonetta sekä uudistettuja teemapäiviä, menetelmäosioita ja virtuaalimatkalaukkuja markkinoitiin toimintavuoden aikana aktiivisesti eri kanavissa ja tapahtumissa. Visuaa- lisen ilmeen ja sivun käytettävyyden lisäksi sivun sisältöä uudistettiin vastaamaan en- tistä tarkemmin käsitystämme kriittisen globaalikasvatuksen tavoitteista. Vuoden 2018 Educa-messuilla uusien verkkosivujen markkinointi ja esittely opettajille oli RKI:n mes- supisteen pääviesti. Lisäksi uusia sivuja markkinoitiin viikoittain Maailmankoulun Face- book-kanavalla, kuukausittaisissa uutiskirjeissä sekä muiden globaalikasvatusjärjestöjen sivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Opettajat ovat ottaneet uudet sivut aktiivisesti käyttöön ja heiltä saamamme palaute on ollut kiittelevää. Sivuston käyttäjämäärä kasvoi vuoden aikana. Palauteen mukaan kas- vattajat arvostivat Maailmankoulun verkkosivujen selkeyttä ja helppoa käytettävyyttä. Erityisesti teemapäivien markkinointi uutiskirjeessä ja sosiaalisessa mediassa toi sivus- tolle lisää uusia käyttäjiä. Valmiit teemapäivien ympärille kuratoidut tuntisuunnitelmat muodostuivat kasvattajien suosikeiksi ja niitä jaettiin ahkerasti myös muiden globaali-

kasvatustoimijoiden kanavissa vuoden aikana.

Toimintavuoden aikana Maailmankoulun verkkosivujen osaksi valmistui Agenda 2030 -sivu. Sivulle on koottu laajasti ja monipuolisesti vinkkejä eri-ikäisille sopivista opetuskokonaisuuksista Agenda2030-tavoitteiden jalkauttamiseksi kouluihin. Agenda 2030 -osion laajentaminen jatkuu vielä vuonna 2019.

Vuoden 2018 aikana Maailmankoulun koordinaattorit uudistivat Maailmankoulun suosittu kirjavinkkilistat varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Kirjavinkit koottiin kolmeen eri listaan ikäkausittain. Kirjalistoissa suositeltiin luettavaa erilaisista globaalikasvatuksen teemoista, kuten syrjimättömyys ja antirasismi, ihmisoikeudet, sukupuoli-identiteetti, sukupuolten tasa-arvo, ihmisiä liikkeellä, rauha ja konflikti, kestävä kehitys ja ympäristön suojeleminen, aktiivinen kansalaisuus ja kansalaisvaikuttaminen. Lisäksi verkkosivuille koottiin opettajien toiveesta videovinkkilista globaalikasvatuksen teemoihin liittyen.

Yhä laajempi kasvattaja- ja opettajakunta löysi Maailmankoulun verkkosivut materiaalipankkeineen ja teemapäivineen. Maailmankoulun sivulla oli vuoden 2018 aikana noin 48000 vierailua. Sivuston käyttö painottuu vuoden alku- ja loppukuukausiin oppilaitosten lukuvuoden mukaisesti. Käytetyimpiä sivuja olivat erilaiset teemapäiväsivut, virtuaalimatkalaukut sekä Agenda 2030 -sivu. Myös Maailmankoulun tarjoamista opettajien koulutuksista haettiin usein tietoa sivuilta. Maailmankoulun uutiskirje ilmestyi vuoden 2018 aikana yhdeksän kertaa. Uutiskirjeen tilaajamäärä kasvoi vuoden aikana. Tilaajia oli loppuvuodesta noin 1500. Facebookissa Maailmankoululla oli vuoden lopussa yli 1500 seuraajaa.

2.3. Maailmankoulu tuki järjestöjä ja muita toimijoita

Maailmankoulu tarjosi kasvatusalan osaamistaan järjestöjen käyttöön esimerkiksi niissä tilanteissa, kun järjestöt tekivät kouluille tai varhaiskasvatukseen suunnattua globaalikasvatusmateriaalia ja tarvitsivat arviota materiaalien toimivuudesta ja sisältöjen sopivuudesta kohderyhmälle. Vuoden aikana Maailmankoulu osallistui Globaalikasvatusverkoston sekä oppikirjavaikuttajien verkoston toimintaan. RKI oli mukana Fingon koordinoimassa työpajassa Dare to Learn -tapahtumassa kouluttamassa opetusalan ammattilaisia Oppimateriaalit ajan tasalle! -työkalun käyttämisestä. Työkalusta julkaistiin tapahtumassa englanninkielinen versio Update your learning materials!. Maailmankoulu osallistui työkalun kehittämiseen ja markkinoi valmiita työkaluja sivullaan sekä verkostoissaan julkaisun jälkeen.

Suomeksi: <https://www.gloaalikasvatus.fi/tiedostot/oppimateriaalit-ajan-tasalle-muistilista.pdf>

Englanniksi: <https://www.gloaalikasvatus.fi/tiedostot/kepa-globa-2018-update-your-learning-materials-check-list-web.pdf>

Maailmankoulun yhteistyötahoja vuonna 2018 olivat:

Kunnalliset yhteistyötahot: Tampereen kaupunkiseudun kahdeksan kuntaa: (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi), Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut, Kokkolan kaupungin sivistystoimi, Joensuuun kaupungin kv-ryhmä, Turun kaupungin sivistystoimiala.

Yhteistyötahot järjestökentällä: Eetti ry, Fingo, Kulttuuriperintökasvatuksen seura, Luontoliitto, Maanystävät, Maailman sarjakuvat, Nuorten akatemia, Plan International Suomi, Suomen Rauhanliitto, Suomen Rauhanpuolustajat, Taksvärkki, Suomen Somaliaverkosto, UNDP Pohjoismaiden toimisto, Suomen UNICEF, Anti-racist forum

Muut: Voima-lehti, Helinä Rautavaara -museo

2.4. Maailmankoulu tarjosi opettajille täydennyskoulutusta

RKI on ammattimainen täydennyskoulutuksen tarjoaja, joka on viime vuosina jatkuvasti vahvistanut osaamistaan erityisesti osallistavien yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisessa sekä yhdenvertaisuussuunnitelmaan liittyvien opettajien täydennyskoulutuspalveluiden tuottajana. Vuonna 2018 RKI toteutti kaikkiaan yli 60 koulutusta ja työpajaa opettajille tavoittaen niillä suoraa yli 500 opettajaa, rehtoria, varhaiskasvattajaa sekä kasvatusalan opiskelijaa.

Vuoden 2018 aikana Maailmankoulun toiminta kansainvälistyi. Kesäkuussa Maailmankoulu järjesti suomalaisille ja serbialaisille opettajille ja kasvattajille kak-

si yhteistä seminaaria. Seminaarien aiheita olivat rasismien- ja syrjinnänvastaisuus kasvatuksessa, ulossulkevien mekanismien ja normien haastaminen ja purkaminen kasvatuksen keinoin. Seminaarien aikana osallistujat etsivät yhdessä välineitä ja menetelmiä sovellettavaksi omassa työssään. Aiheita lähestyttiin seminaareissa muun muassa draamapedagogiikan keinoin. Osallistujat havaitsivat seminaarin aikana, että opettajat Suomessa ja Serbiassa kohtaavat samanlaisia haasteita aiheisiin liittyen. Multimedia-artikkeli Anatomy of Ostracism -seminaareista löytyy osoitteesta <http://stories.rauhankasvatus.fi/anatomyofostracism/index.html>.

Toimintavuoden syyskuussa Maailmankoulussa aloitettiin yhteistyö virolaisten ja slovenialaisten kumppanien kanssa kansainväliseen opettajien täydennyskoulutukseen liittyen. Koulutuksissa tarjotaan opettajille välineitä syrjinnän- ja rasisminvastaiseen kasvatukseen, kasvatetaan opettajien kompetenssia koulujen toimintakulttuurin osallistavaan muuttamiseen turvallisemmaksi. Vuonna 2018 kumppanit tapasivat Helsingissä, Kokkolassa, Pärnussa ja Ljubljanassa tulevaa yhteistyötä suunnitellen. Opettajien ja heidän mentoriensa koulutukset alkavat vuoden 2019 alussa. Lisäksi yhteistyössä kumppanien kanssa luodaan uusi verkkoaineisto sekä osallistava malli koulun kokonaisvaltaiseen yhdenvertaistamiseen.

2.4.1. Yhtä aikaa! –täydennyskoulutus antoi opettajille välineitä yhdenvertaisuustyöhön

RKI tarjosi päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten henkilöstöille yhdenvertaisuuskoulutusta, ja tuki oppilaitoksia opetussuunnitelmiin, tasa-arvolakiin ja yhdenvertaisuuslakiin kirjattujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitteluvälitteiden täyttämiseksi. Koulutuksissa hyödynnettiin vuosina 2015-2016 "Yhdenvertaisuuden osajaksi" -yhdenvertaisuuskoulutusmallia sekä vuonna 2016 tuotettua "Koulu vailla vertaa" -yhdenvertaisuussuunnitteluopasta. Yhtä aikaa! -koulutuksia tilattiin oppilaitoksiin lyhyempinä koulutuksina sekä pidempinä noin kahden päivän koulutuksina. Pidemmät koulutukset rahoitettiin Opetushallituksen täydennyskoulutusrahoituksella.

Yhtä aikaa! -täydennyskoulutukset järjestettiin pääosin vuonna 2018. Koulutuksia järjestettiin Kokkolassa, Raumalla, Turussa, Mikkelissä, Helsingissä, Lappeenrannassa, Joensuussa ja Oulussa. Lisäksi vantaalaisessa Kartanonkosken yhtenäiskoulussa koulutettiin koko henkilökuntaa kolmena iltapäivänä. Liedon uudessa Taatilan koulussa koulutettiin koko henkilökuntaa kolmena iltapäivänä sekä järjestettiin kaksi koulupäivän mittaista työpajaa oppilaille yhteistyössä henkilökunnan kanssa. Koulutuksiin osallistui noin 230 opettajaa. Lyhyitä Yhtä aikaa! -iltapäiväkoulutuksia järjestettiin noin kymmenen eri kouluissa ja opettajankoulutuslaitoksilla. Osallistujia oli yhteensä useita satoja.

Kaikkien koulutusten yhteydessä osallistujille koottiin mittava sähköinen tukipaketti yhdenvertaisuuden- ja tasa-arvon edistämiseen sopivista materiaaleista, kunkin

omaa kohderyhmää silmällä pitäen. Lisäksi RKI:n asiantuntijat tukivat Lappeenrannan ja Rauman opetustoimia niiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitteluohjeistuksien laadinnassa sekä kommentoivat useiden koulujen ja päiväkotien yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmia.

Yhtä aikaa! -koulutusten sisällöistä koottiin verkkokurssimainen avoin nettisivusto, jota varten tuotettiin useita luentovideoita ja asiantuntijahaastatteluja. Sivuston osoite on: <https://maailmankoulu.fi/yhta-aikaa/>. Sivusto avattiin vuoden 2018 lopussa ja jo alkuvuoden 2019 aikana sen oli löytänyt yli 1000 opettajaa.

Yhtä aikaa! -koulutuksen tavoitteet:

- Ohjata koulutettavaa toiminnallisesti tutkimaan omaa identiteettiään, ennakkoluulojaan ja arvojaan.
- Vahvistaa koulutettavan kompetenssia yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa aktiivisesti edistävänä toimijana työyhteisössään. Yhdenvertainen opettaja osaa muokata opetusmenetelmiään, materiaalejaan ja oppimisympäristöjään siten, että jokaisen on helpompi oppia ja jokainen tulee kuulluksi.
- Rohkaista opettajaa suuntautumaan yhä enemmän oppilaiden osallistamiseen ja syrjinnänvastaiseen toimintaan.
- Opettaja saa valmiudet oppilaitoksen toiminnalliseen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman laadintaan.
- Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyvän sisällön haltuunotto uusista eri asteiden opetussuunnitelmista. Opettaja saa myös tiiviin tietopaketin aiheeseen liittyvästä lainsäädännöstä.

2.5. RKI tuotti omia materiaaleja ja toimi yhteistyössä kustantajien kanssa

RKI tuki vuonna 2018 kasvattajia vaikuttamalla oppikirjakustantajiin. RKI kommentoi oppikirjojen käsikirjoituksia sekä Fingon koordinoiman oppikirjavaikuttajien verkoston kautta että itsenäisesti kustantajien pyynnöstä. Toukokuussa 2018 Maailmankoulun pedagoginen tiimi valmisteli Voima-lehden mediakasvatus-numeroon opettajan lisämateriaalin: https://voima.fi/tiedostot/materiaali_opettajille_linkit.pdf. Lisämateriaalia jaettiin maksuttomasti opettajille sekä painettuna lehtenä että sähköisenä aineistona. Opettajan materiaalin tehtäviä voi käyttää Voiman toukokuun mediakasvatusnumeron kanssa tai itsenäisesti myöhemmin. Lisämateriaalia markkinoitiin Maailmankoulun sekä Voima-lehden kanavissa ja verkostoissa.

Toimintavuonna RKI jakoi loppuun painoksen Koulu vailla vertaa -yhdenvertaisuusoppaasta. Lisäksi oppaan sähköistä versiota markkinoitiin edelleen aktiivisesti Maailmankoulun verkkosivuilla, Facebookissa ja koulutuksissa. RKI:n yhdenvertaisuusoppaan taustalla on ajatus, ettei yhdenvertaisuussuunnitelmasta saa tulla uusi pölyttävä paperipinkka opettajanhuoneeseen, vaan sen pitää toimia vahvana pohjana kaikille viihtyisemmän ja turvallisemmän kouluuyhteisön rakentamisessa. Opas sisältää paljon vinkkejä toimenpiteistä, jotka koskevat esimerkiksi opetusmenetelmiä ja toimintakulttuuria, kiusaamiseen puuttumista sekä syrjinnän vaarassa olevien oppilaiden tarpeiden huomioimista. Siinä käsitellään suunnitelman teon eri vaiheita koulun tilanteen selvittämisestä aina toimenpiteiden valintaan ja suunnitelmasta tiedottamiseen. Oppaaseen on poimittu vinkkejä eri kansalaisjärjestöjen materiaaleista ja esimerkkejä oppilaitosten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöstä.

Toimintavuoden aikana RKI markkinoi myös uutta, Rauhanpuolustajien kanssa yhteistyössä toteutettua Läntisen tuolla puolen -mediakasvatusmateriaalia sekä järjesti materiaalin käytöstä opettajille koulutuksia. Materiaalien ja koulutusten tavoitteena on haastaa länsikeskeistä ajattelua ja normeja. Materiaalia markkinoitiin myös Maailmankoulun uutiskirjeissä sekä muissa kanavissa. Läntisen tuolla puolen -materiaali on osoitteessa: <https://lantisentuollapuolen.rauhanpuolustajat.org/>.

2.6. RKI tarjosi toimintaa koululaisille

RKI:n pääasiallisena kohderyhmänä ovat ammattikasvattajat, mutta vuosittain tarjotaan myös muutamia hyväksi koettuja ja opettajien arvostamia toimintoja suoraan lapsille ja nuorille. Vuonna 2018 RKI jatkoi Anne Frank -näyttelytoimintaa ja osallistui Rauhankoulun toimintapäivien kehittämiseen. Lisäksi RKI aloitti uudenlaisen mediakasvatusta ja katsomusdialogia yhdistelevän kouluuyhteistyön.

2.6.1. Anne Frank -näyttely rohkaisi oppilaita toimimaan sortoa vastaan

Amsterdamin Anne Frank -museo ja Helsingin kaupunginkirjasto toivat OKM:n tuel-

la Suomeen "Anne Frank – Historiaa nykypäivälle" -kiertonäyttelyn vuonna 2012 ja jo ensimmäisistä vuosista lähtien RKI on koordinoanut näyttelytoimintaa Suomessa. Näyttely kertoo Anne Frankin elämästä holokaustin aikana ja se pyrkii lisäämään keskustelua edelleen ajankohtaisista syrjinnän, rasismien ja yhdenvertaisuuden teemoista. Näyttely on suunnattu pääasiallisesti 11–18-vuotiaille. Se on kiertänyt yli neljässäkymmenessä maassa ympäri maailman ja tavoittanut miljoonia katsojia.

Vuonna 2018 näyttelyä tarjottiin Maailmankoulun kautta aiempien vuosien tapaan postikuluja vastaan kirjastoille, kouluille, kulttuurikeskuksille ja nuorisotaloille ympäri Suomen. Näyttely järjestettiin yhteensä kuudella eri koululla eri puolilla Suomea tavoittaen yli 1000 lasta ja nuorta.

Näyttelykonseptiin kuuluu nuorten vertaisoppaiden kouluttaminen. Vuonna 2018 Maailmankoulu koulutti yli 100 nuorta vertaisoppaiksi kuudessa kymmenen tunnin pituisessa kahden päivän vertaisopaskoulutuksissa. Maailmankoulu on kouluttanut oppaita Suomessa vuodesta 2012 alkaen. Vertaisopaskoulutusten tavoitteena on valmentaa nuoria näyttelyn opastamiseen ja tutkia toiminnallisia työtapoja käyttäen näyttelyn sisältöjen ja nykypäivän yhteiskunnallisten ilmiöiden välisiä yhteyksiä. Koulutus antaa välineitä toimia yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden sekä oikeudenmukaisuuden puolesta omassa kouluympäristössä. Palautteiden mukaan koulutuksilla ja näyttelytoiminnalla on ollut merkittävää vaikutusta nuorten ajatteluun ja toimintaan. Myös kohderyhmänä olleet koululuokat opettajineen ovat pitäneet nuorten opastuksia tärkeinä, sillä ne ovat tuoneet historialliset tapahtumat nykypäivään ja nuorten omalle kielelle.

Keväällä 2018 Anne Frank -näyttelyä tarjottiin kohdennetusti Maailmankoulun uudella alueella, Joensuussa, jatkumona syksylle 2017. Joensuun maailmankoulun paikalliskoordinaattori vastasi Anne Frank - Historiaa nykypäivällä -vertaisopaskoulutuksista Pohjois-Karjalan alueella. Koulutuksia järjestettiin kevään aikana yhteensä neljä. Kontiolahden koululla 4.-5.1., Joensuun yhteiskoululla 12.-14.3., Pyhäselän koululla 11.-12.4. ja Lyseon peruskoululla yhteistyössä Joensuun kaupunginkirjaston kanssa 7.-8.5. Vertaisoppaiksi koulutettiin kevään aikana yhteensä 65 nuorta ja heidän kauttaan on tavoitettu satoja uusia katsojia Anne Frank - Historiaa nykypäivälle -näyttelylle.

Syksyllä 2018 Anne Frank -näyttely vieraili Nummenpakan koululla Turussa 4.-5.10. sekä Pietarsaareissa Etelännummenkoululla 19.-20.11. Molemmilla paikkakunnilla näyttely oli esillä noin kuukauden ajan. Vertaisopaskoulutukseen osallistui kevään aikana yhteensä 36 nuorta. Koulutuksen ja näyttelyn saama palaute on ollut erittäin hyvää ja osallistujat ovat kokeneet koulutuksessa käsiteltävät teemat ajankohtaisina ja tärkeinä.

2.6.2 Rauhankoulu rohkaisi toimimaan paremman maailman puolesta

RKI oli yhteistyökumppanina Rauhanliiton hankkeessa ”Rauhankoulu - Globaali arkinen keskinäisriippuvuus ja vastuu” vuosina 2017-2018. Rauhankoulu tukee opettajien ja kasvattajien rauhan- ja globaalikasvatustehtävää toiminnallisten ja draamamenetelmiä hyödyntävien toimintapäivien kautta. Rauhankoulu-toiminta on saanut Ulkoasiainministeriöltä kehitysviestinnän ja globaalikasvatuksen hankerahoitusta vuodesta 2008 alkaen.

Vuonna 2018 Rauhankoulu toteutettiin peruskoululaisille ja lukiolaisille toimintapäiviä rauhan teemoihin liittyen. Kukin luokka osallistui kahteen toimintapäivään, joiden välissä ryhmä syvensi harjoitusten ja materiaalien avulla tietämystään rauhas- ta sekä globaalin vastuun teemoista. Rauhankoulu tarjosi opettajaksi opiskeleville koulutuksia, joiden tavoitteena oli syventää osallistujien ymmärrystä globaalikasvatuksesta sekä antaa konkreettisia välineitä rauhan- ja kehityskysymyksiä käsittelemiseen lasten ja nuorten kanssa.

Vuonna 2018 RKI:n työntekijä toimi kouluttajana Rauhankoulun kolmessa opettajaopiskelijoilta suunnatussa koulutuksessa Rauhankoulun työntekijän parina. RKI ja Rauhankoulu jakoivat esittelypisteen Educa2018-messuilla. Yhteistyötä tehtiin myös toimintapäivien markkinoinnissa kouluille Maailmankoulun verkostojen kautta.

2.6.3 Dokumenttielokuvalla rauhaa kouluun!

Toimintavuonna RKI aloitti uudenlaisen yhteistyön elokuvatuotantoyhtiö Zone2 Picturesin kanssa. RKI tuottaa vaikuttavuuskampanjan Zone2 Picturesin Aatos ja Amine (Gods of Molenbeek) -elokuvaan. Syksyllä 2018 RKI:n pedagogisen tiimin työntekijät työskentelivät tiiviissä yhteistyössä Zone2:n koordinaattorin kanssa ja kommentoivat elokuvaa ja sen sovellettavuutta eri ikäryhmille jo elokuvan leikkausvaiheessa. RKI:n ja elokuvatuotantoyhtiön yhteistyö on uutta sekä RKI:lle että globaalikasvatuskentälle. Yhteistyön tuloksena syntyy uudenlainen mediakasvatuksellinen opetuskokonaisuus, joka koostuu elokuvan katsomisesta, RKI:n toteuttamista työpa-joista sekä RKI:n tuottamasta opettajien lisämateriaalista. RKI toteuttaa elokuvaan perustuvat työpajat peruskouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa ympäri Suomea vuoden 2019 aikana.

3. RKI tuki yhdenvertaisuuden toteutumista nuorisotyössä

Nuorten parissa ja heidän kanssaan yhteistyössä tehtävä intersektionaalinen yhdenvertaisuutta edistävä toiminta ja nuorten aktiivisen kansalaisuuden tukeminen pysyivät keskeisinä painopisteinä RKI:n toiminnassa vuonna 2018. RKI:n valtakunnallinen nuorisotyön avustus oli toimintavuonna 12 000 €, mikä mahdollisti lisäresurssin kansallisten ja kansainvälisten liikkuvuus- ja kehittämishankkeiden sekä koulutusten hallinnointiin, toiminnan koordinointiin ja kehittämiseen. RKI:n nuorisotyön kokonaisuus koostui yhdestätoista hankkeesta, joista kahdeksan oli kansainvälisiä liikkuvuushankkeita ja kolme kansallista tai alueellista kehittämishanketta.

Hankerahoitukset ja laajat vapaaehtoisverkostot mahdollistivat sen, että vuoden aikana RKI koulutti yhteensä yli 200 nuorisotyöntekijää yhdenvertaisuussuunnitelmien laadinnasta sekä syrjintään, rasismiin ja vihapuheeseen puuttumisesta, tuotti asiantuntijapuheenvuoroja ja ohjelmaa lukuisissa kansallisissa ja alueellisissa nuorisotalaisuuksissa sekä osallistui useaan eurooppalaiseen nuorisotyön kehittämistapahtumaan ja seminaariin. Lisäksi RKI mahdollisti yli viidenkymmenen suomalaisen nuorisotyöntekijän osallistumisen kansainvälisiin seminaareihin, opintovierailuihin ja koulutuksiin. Kaiken kaikkiaan toiminnassa oli mukana ja nuorisotyöalan tilaisuudet tavoittivat yli 500 nuorisotyöntekijää. Lisäksi koulutusten ja tapahtumien kautta tehtiin lyhytkestoista yhteistyötä noin tuhannen nuoren kanssa. Nuorisotyön kokonaisuutta koordinoi nuorisotyönsuunnittelija ja hänen apunaan työskenteli harjoittelijoita eri hanketoiminnoissa.

Kaikessa RKI:n nuorisotyössä toimintaa ohjaavana periaatteena ja arvona oli intersektionaalinen työote ja yhdenvertaisten osallisuusmahdollisuuksien luominen nuorisoalan moninaisille toimijoille. Käytännössä tämä tarkoitti tiivistä yhteistyötä vähemmistöjä ja syrjinnän vaarassa olevia ryhmiä edustavien järjestöjen kanssa. Lisäksi resurssien jaossa noudatettiin positiivisen erityiskohtelun periaatetta eli esimerkiksi osallistujien valinnassa kansainvälisiin koulutuksiimme ja opintovierailuihin annettiin etusija nuorille ja nuorisotyöntekijöille, jotka kuuluvat syrjinnänvaarassa oleviin ryhmiin yhteiskunnassa ja joiden näkökulmat ja identiteetit ovat aliedustettuina nuorisotyön alalla. Vuoden aikana RKI vahvisti edelleen uudenlaista kansallista ja kansainvälistä Rauhankasvatus nuorisotyössä -verkostoa. Verkostojensa kautta RKI tarjosi monille pienille nuorisoalan toimijoille uusia luotettavia yhteistyökumppanuuksia myös Suomen rajojen ulkopuolella.

3.1. RKI koulutti nuorisotyöntekijöitä yhdenvertaisuussuunnittelusta

RKI osallistui hallituksen ”Merkityksellinen Suomessa” -toimintaohjelman toteuttamiseen ja nuorisolain tavoitteiden saavuttamiseen tarjoamalla koulutusta yhdenvertaisuudesta ja osallisuudesta nuorisotyöntekijöille. Koulutuksissa vahvistettiin nuorisotyöntekijöiden valmiuksia arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista nuorisotyössä, haastaa vallitsevat normit ja valtarakenteet ja etsiä yhdessä ratkaisuja nuorten kanssa vihapuheeseen, toiseuttamiseen ja rassistiseen käytökseen. Koulutuksissa tarkasteltiin syrjintää ja vihapuhetta yksilötason lisäksi rakenteisiin ja toimintakulttuuriin sisältyvänä sekä valtaan linkittyvänä kysymyksenä. Koulutukset antoivat käytännön keinoja ja vahvistivat nuorisotyöntekijöiden osaamista syrjintään puuttumisessa. Lisäksi koulutukset vahvistivat nuorisotyöntekijöiden taitoja talo- tai toimintokohtaisten sekä kunnan nuorisopalveluiden yhteisten yhdenvertaisuussuunnitelmien tekemiseen.

RKI tuotti vuoden aikana asiantuntijaohjelmaa moneen nuorisoalan valtakunnalliseen suurtapahtumaan. Esimerkiksi kirkon Kasvatuksen päiville tuotettiin yhdessä Nuori Kirkko ry:n kanssa paneelikeskustelun rauhankasvatuksesta kasvatustyössä. Lisäksi Alianssi-risteilylle tuotettiin ohjelmakokonaisuus vihapuheenvastaisesta nuorisotyöstä.

Vuoden aikana jatkettiin vuonna 2017 aloitettua kaksivuotista kansainvälistä vihapuheenvastaista kehittämishanketta ja siihen kuuluvia koulutuksia nuorisotyöntekijöille. Hankkeen tavoitteena oli kehittää nuorisotyön käytänteitä rakentamaan vihapuheeseen puuttumiseen ja luoda turvallisia tiloja kaikille nuorille nuorisotyön piirissä. Hankkeen puitteissa RKI kumppaneineen jatkoi intensiivistä 16 kuukauden kouluttajakoulutusta, johon osallistui yhteensä 25 nuorisotyöntekijää. Koulutuksen tavoitteena oli vahvistaa vähemmistöihin kuuluvien nuorisotyön toimijoiden osaamista vihapuheenvastaisen työn kouluttajina ja asiantuntijoina. Kouluttajakoulutukseen kuului yhteensä 11 yhdeksäntuntista koulutuspäivää sekä pienryhmissä ja itsenäisesti tehtyjä ennako- ja välitehtäviä. Keväällä ja syksyllä koulutuksen osallistujat suunnittelivat ja toteuttivat koulutuskokonaisuuksia ja työpajoja nuorisotyön ammattilaisille, ensin yhdessä kokeneiden kouluttajien kanssa, ja myöhemmin itsenäisesti. Koulutuksia järjestettiin muun muassa kunnallisen nuorisotyön ammattilaisille, nuorten työpajoille, Suomen Nuorisokeskusten työntekijöille, kirkon nuorisotyöntekijöille, Humanistisen

ammattikorkeakoulun nuorisotyön opiskelijoille, Setan vapaaehtoisille ja työntekijöille ja Nuoret muslimit ry:n sekä muiden vähemmistönuorten järjestöjen vapaaehtoisille.

Yhdessä eurooppalaisten kumppaniensa kanssa RKI kokosi koulutusten tueksi kansainvälisiä ja kansallisia toimivaksi todettuja malleja ja kehitti kansainvälisessä yhteistyössä uusia konkreettisia työkaluja ehkäistä vihapuhetta nuorisotyön keinoin ja ratkaista konflikteja väkivallattomasti. Vuoden kehittämistyö koottiin yhteen verkkopohjaiseen oppimisympäristöön ja kumppanien kanssa yhdessä kirjoitettuun oppaaseen transformatiivisesta nuorisotyöstä. Sivusto ja opas julkaistaan Nuorisotyöpäiville Turussa maaliskuun loppussa 2019 ja siihen voi tutustua osoitteessa www.transforminghate.eu.

Yhdenvertaisuuskoulutusten ja teemasta tuotetun materiaalin tavoitteina on:

1. Tarkastella intersektionaalisen työotteen ja yhdenvertaisuuden merkitystä nuorisotyössä ja niiden liittymistä nuorisotyön perinteeseen, uuteen nuorisolakiin, nuorisotyöntekijän ammattietikkaan (tiedot, taidot, arvot) sekä määritellä yhteiset tavoitteet nuorisotalan yhdenvertaisuustyölle.
2. Nuorisotyöntekijän rooli kotouttajana: Miten tukea nuoria ymmärtämään kaikkien yhtäläinen oikeus olla oma itsensä riippumatta siitä, miten pitkään on paikkakunnalla asunut tai mikä on ollut vanhempien kotimaa? Miten nuorisotyöntekijät tukevat paikkakunnalla pidempään asuneiden nuorten kotoutumista uuteen tilanteeseen, kun kuntaan tulee esim. turvapaikanhakijanuoria?
3. Tutustuminen ennakkoluulojen ja stereotyyppien syntymekanismiin sekä ymmärryksen vahvistaminen siitä, miten moninaisuus koskettaa meitä kaikkia esim. identiteetin käsitteen kautta.
4. Yhdenvertaisuussuunnitelma käytännössä: Miten yhdenvertaisuussuunnitelma tehdään niin, että sen tekeminen nuorisotalolle (toimialueelle tms.) ei ole lisävaiva, vaan omaa työtä ja nuorten kohtaamista kehittävä työväline (osallistava yhdenvertaisuussuunnitelmaprosessi)?
5. Vahvistaa nuorisotyöntekijän osaamista kohdata rasistisesti käyttäytyvä tai vihapuhetta tuottava nuori: Milloin on tarvetta sulkea nuori pois toiminnasta ja mitä muita keinoja nuorisotyöntekijöillä on puuttua vihapuheeseen ja rasistiseen käytökseen?

Itse tuotettujen koulutusten lisäksi RKI osallistui keskeisiin nuorisotyön vuosittaisiin tapahtumiin tuottamalla niihin ohjelmaa kuten työpajoja, paneelikeskusteluja ja asiantuntijapuheenvuoroja. Olimme mukana paneeleissa ja ohjelmantuottajina mm. Kirkon kasvatuspäivillä, Allianssi-risteilyllä, Kanuuna-osaamiskeskuksen Yhdenvertainen nuorisotyö – kehittämispäivillä, Suomen nuorisokeskusten liiton kehittämis- ja henkilöstöpäivillä sekä useassa paikallisessa nuorisotyöntekijöiden kehittämis- ja koulutuspäivässä. Koulutustoiminta tavoitti nuorisotyöntekijöitä valtakunnallisesti huomioiden sekä isojen, että pienten paikkakuntien nuorisotyöntekijöitä. Järjestimme koulutuksia ja työpajoja esimerkiksi Helsingissä, Joensuussa, Jyväskylässä, Ranualla, Nurmijärvellä ja Oulussa.

3.2. Rauhanrakentajat-verkosto vahvasti nuorten roolia rauhankasvatuksessa

RKI jatkoi toimintavuonna vuoden 2017 alussa aloittamaansa Rauhanrakentajat-verkostotoiminnan kehittämistä. Verkosto tarjosi koulutusta, hanketyöpajoja, vähemmistöjärjestöjen nuorisotyötä kehittävää mentorointia sekä avusti järjestöjä kansainvälistymismahdollisuuksien hyödyntämisessä rauhankasvatuksellisessa työssä nuorten parissa. Kohderyhmänä Rauhanrakentajat-verkoston toiminnassa olivat erityisesti syrjinnän vaarassa olevien nuorten parissa työskentelevät nuorisotyön- ja kasvatusalalan ammattilaiset sekä vähemmistöjä edustavat järjestöt ja niissä toimivat nuoret vapaaehtoiset. Verkostotoiminnan tavoitteena on rauhankasvatuksen edistäminen paikallistasolla, yhteistyön tiivistäminen eri toimijoiden keskuudessa, laadukkaat kansainväliset verkostot ja niiden tarjoamien oppimiskokemuksien tehokas hyödyntäminen. Verkostossa tiedotettiin koulutus- ja rahoitusmahdollisuuksista, avustettiin hankehakemusten kirjoituksessa, mahdollistettiin kansainväliin koulutuksiin ja seminaareihin osallistuminen sekä esiteltiin vapaaehtoistyömahdollisuuksia ja opintovierailuja nuorille ja toimimalla tarvittaessa lähettävänä tahona vapaaehtoiseksi lähteville muuta heikommassa asemassa oleville nuorille.

Rauhanrakentajat-verkosto liittyi tiiviisti 2250-verkoston toimintaan ja toimi siltona 2250-verkoston ja erilaisiin vähemmistöihin kuuluvien nuorten ja heidän järjestöjensä välillä. Verkoston toimintamalli perustui vahvasti yhdenvertaisuuden, positiivisen erityiskohtelun ja turvallisemman tilan periaatteisiin ja sen tavoitteena oli erityisesti parantaa erilaisissa vähemmistöjärjestöissä toimivien nuorten toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia. Viestimällä nuorisotyön resursseista ja tukimahdollisuuksista edesautettiin moninaisten nuorten toimimista monipuolisesti rauhaa edistäen yhteiskunnassa. RKI:n käynnistämä Rauhanrakentajat-verkostotoiminta onkin tavoittanut kahden toimintavuotensa aikana paljon sellaisia aktiivisia nuoria toimijoita, jotka eivät aiemmin tunteneet nuorisotyön tarjoamia mahdollisuuksia tai eivät ajatelleet niiden olevan heille tarkoituksenmukaisia. Lisäksi Rauhanrakentajat-verkoston kautta monet perinteiset nuorisjärjestöt ovat saaneet yhteyden moninaisiin vähemmistöjen omiin verkostoihin ja toimijoihin.

Syyskuussa 2018 Rauhanpäivänä RKI järjesti seminaarin, joka toi yhteen Rauhanrakentajat-verkostossa ja kansainvälisessä toiminnassamme mukana olleita nuoria ja muita heikommassa asemassa olevien nuorten parissa toimivia nuoria vapaaehtoisia ja nuorisotyöntekijöitä sekä nuorisotyön päättävissä asemassa olevia virkamiehiä, järjestöjohtajia ja poliitikkoja. RKI:n toiminnassa mukana olleet nuoret vastasivat päivän ohjelman suunnittelusta ja keskusteluagendan luomisesta RKI:n nuorisotyön ammattilaisten tuella. Tilaisuudessa nuoret haastoivat päättäjiä miettimään ja vastaamaan osallistujille, kenen ehdoilla nuorisotyötä Euroopassa ja Suomessa tehdään ja miten nuorten osallisuus, intersektionaalisuus ja yhdenvertaisuus käytännössä nuorisoalalla toteutuu ja mikä on kenenkin rooli joko muutoksen mahdollistajana tai sen jarruna.

3.3. Kansainväliset liikkuvuustoiminnot vahvistivat kumppanuuksia ja loivat pohjaa uusille hankkeille

RKI:n nuorisotyöllä vahvistettiin vuoden aikana erityistuen tarpeessa olevien nuorten kansainvälistymismahdollisuuksia. RKI toteutti alkuvuonna kumppanuukseseminaarin Irlannissa, jonka tavoitteena oli yhteistyössä Vammaisten Lasten ja Nuorten tukisäätiön sekä Invalidiliiton Seitti-toiminnan kanssa kehittää toimintakyvyltään moninaisille nuorille räätälöityjä kansainvälisiä vapaaehtoistyöjaksoja sekä nuorisovaihtoja. Tämän kumppanuukseseminaarin järjestämisen ohella RKI avusti vuoden aikana vammaisjärjestöjä yhdenvertaisuutta edistävien hankkeiden suunnitteluprosessissa ja esimerkiksi tarjoamalla sopivia ja luotettavia kansainvälisiä yhteistyökumppanuuksia heille.

Vuoden aikana RKI koordinoi nuorisotyöntekijöiden osallistumista viiteentoista kansainväliseen seminaariin, koulutukseen ja opintovierailuun sekä suunnitteli yksilöityjä opintomahdollisuuksia nuorille aktivisteille eri puolille Eurooppaa. Vuoden aikana yhteensä yli 50 nuorisotyöntekijää osallistui noin viikon kestäviin seminaareihin ja opintovierailuihin RKI:n lähettämänä Skotlannissa, Romaniassa, Sloveniassa, Egyptissä, Georgiassa, Portugalissa, Saksassa, Belgiassa, Kroatianssa, Irlannissa, Virossa ja Venäjällä. Kansainväliset oppimiskokemukset suunniteltiin osallistujien kiinnostuksen ja tarpeiden mukaan, joiden lisäksi niiden tavoitteena oli vastata rauhankasvatusta tekevien nuorisojärjestöjen omien toimintamuotojen kehittämistarpeisiin.

Lisäksi RKI isännöi eurooppalaisia vieraita eri järjestöistä ja kunnista Suomessa vuoden aikana. Keväällä 2018 RKI järjesti kolme kansainvälistä opintovierailua intersektionaalista nuoriso- ja kasvatustyöstä. Maaliskuussa kaksikymmentä eurooppalaista nuorisotyöntekijää tutustui seitsemän päivän ajan suomalaiseen sukupuolitietoiseen ja tasa-arvoa edistävään nuorisotyöhön ja rauhankasvatukseen perusteisiin Helsingissä. Huhtikuussa ja kesäkuussa 15 serbialaista kasvattajaa ja järjestötoimijaa osallistuivat järjestämiimme kahteen kolmipäiväiseen rasismia ja syrjintää kasvatustyössä käsittelevään koulutukseen Helsingissä ja Vihdissä. Kaikkien kolmen opintovierailun ja niihin liittyvien julkisten keskustelutilaisuuksien tavoitteena oli hyvien käytäntöjen vaihtaminen sekä uusien kansainvälisten hankekumppanuuksien esittely suomalaisille nuorisotyöntekijöille ja järjestöille. Opintovierailujen kautta syntyikin useita uusia hankeideoita ja kumppanuuksia.

Rauhankasvatusinstituutti hyödynsi monipuolisesti Erasmus+ -nuorisotoimintaohjelman Eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun EVS:n tarjoamia mahdollisuuksia kansainvälisten vapaaehtoisten lähettämiseen ja vastaanottamiseen rauhan- ja kasvatustien järjestöihin eri puolilla Eurooppaa. Vapaaehtoistyöohjelman avulla RKI tuki erityisen tuen tarpeessa olevien nuorten kansainvälistymismahdollisuuksia, työelämään ja koulutukseen pääsyä ja mahdollisti toimintakyvyiltään moninaisten nuorten osallistumisen kansainvälisiin toimintoihin yhdenvertaisesti. Kaiken kaikkiaan vuoden

2018 aikana RKI:n kautta kolme nuorta osallistui pitkäkestoiselle, noin vuoden mittaiselle vapaaehtoisjaksolle Portugalissa ja Sloveniassa. Nuoret tulivat eri puolilta Suomea: yksi Lahdesta, yksi Turusta ja kaksi Joensuusta. Lisäksi RKI:n kautta yhdeksän nuorta osallistui 1-3 kuukautta kestäväälle erityistuetulle lyhytkestoiselle vapaaehtoisjaksolle Sloveniassa kolmessa eri hankkeessa. Nämäkin nuoret tulivat eri puolilta Suomea, mm. Oulusta, Turusta ja Lahdesta. RKI on tarjonnut myös mielekkään kotikansainvälistymismahdollisuuden suomalaisille nuorille isännöimällä belgialaista nuorta EVS-vapaaehtoista kevään ajan. Kansainvälisen vapaaehtoistyön parissa yhteistyötä tehtiin erityisesti sellaisten järjestöjen kanssa, joiden toiminnassa on mukana paljon muita heikommassa asemassa olevia nuoria, joilla ei muuten olisi mahdollisuutta vapaaehtoistyöhön lähtemiseen. RKI:n Eurooppalaisen vapaaehtoispalvelun ja Eurooppalaisten solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoishankkeilla koordinoituna tavoitteena on kehittää yhteistyöjärjestöjen toimintamallit, kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja sekä mahdollistaa kansainvälinen kokemus nuorille, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan yhteiskunnallisen yhdenvertaisuustyön parissa. Toisaalta vapaaehtoispalvelun kautta RKI sai uusia ideoita ja tietoa rauhankasvatuksen haasteista, mahdollisuuksista ja uusista aloitteista eri puolilla maailmaa.

Multimedia-artikkeli Slovenian EVS-vaihtoon osallistuneista nuorista: <http://stories.rauhankasvatus.fi/lubljanapride/index.html>

RKI aloitti loppuvuonna 2017 työskentelyn neljän eurooppalaisen kumppaniorganisaation kanssa ”Inklusiivisuus kansainvälisessä nuorisotyössä” -hankkeessa. Hanke tuki hyvien käytäntöjen vaihtamista eurooppalaisten eri vähemmistöryhmiä edustavien järjestöjen kesken, syvensi nuorisolan kansainvälisen yhteistyön merkitystä sekä kehitti paikallisia ja kansainvälisiä yhteistyöverkostoja toimimaan yhdenvertaisuuden ja rasminvastaisuuden teemojen parissa. Hanke sisälsi neljä kansainvälistä opintovierailua vuoden 2018 aikana. Ne järjestettiin Suomessa, Romaniassa, Sloveniassa ja Portugalissa. Opintovierailuissa käsiteltiin yhteiskunnan moninaisuutta sekä yhteistyötä eri uskonnollisiin, etnisiin, kielellisiin, vammais- tai seksuaalivähemmistöihin kuuluvien nuorten kanssa intersektionaalisen nuorisotyön periaatteet, moniperustaisen syrjinnän dynamiikka ja yhteiskunnan epätasa-arvoa luovat normit huomioiden. Opintovierailulle osallistui vuoden aikana noin 100 nuorisotyön ammattilaista kumppanimaista.

RKI:n tuottamia videoita opintovierailuista:

Skotlanti, Interfaith dialogue: www.facebook.com/Rauhankasvatusinstituutti/videos/1653403684723671/

Suomi, Gender Sensitivity in Youth Work: www.facebook.com/Rauhankasvatusinstituutti/videos/1821052487958789/

Romania, Inclusive Youth Work: www.facebook.com/Rauhankasvatusinstituutti/videos/764913847188173/

Helmikuussa 2018 RKI järjesti viikon mittaisen Rauhankasvatus nuorisotyössä –koulutuksen Georgiassa. Koulutuksessa käytiin läpi rauhankasvatuksen perusteet ja tarkasteltiin, miten nuorisotyöntekijät voivat työllään vaikuttaa rakenteellisen ja kulttuurisen väkivallan normeihin yhteisö- ja yhteiskuntatasolla. Koulutukseen osallistui 30 nuorisotyöntekijää Georgiasta, Valko-Venäjältä, Moldovasta, Serbiasta, Portugalista, Virosta, Armeniasta, Suomesta ja Italiasta. Koulutus sai osallistujilta erittäin positiivista palautetta ja toiveita jatkokoulutuksesta sekä itselleen että kollegoilleen. Koulutuksen menetelmät ja lähtökohdat koettiin käytännönläheisyydessään ja konkreettisuudessaan hyödyllisiksi omassa nuorisotyössä paikallisella tasolla konfliktialueilla sekä niissä yhteisöissä, joissa konflikti ei ole vielä kärjistynyt suoraksi väkivallaksi.

Video Georgian koulutuksesta: www.facebook.com/Rauhankasvatusinstituutti/videos/1790897470974291/

Vuoden aikana RKI aloitti yhteistyön egyptiläisen pakolaisnuorten parissa etsivää nuorisotyötä tekevän Stars-järjestön kanssa. RKI:n viisihenkinen delegaatio vieraili Kairossa tutustuen heidän toimintaansa yhteistyömahdollisuuksia kartoittaen. Egyptin poliittinen tilanne arvoitiin kuitenkin niin haastavaksi, että yhteistyön kanssa pitää olla hyvin varovainen. Monille paikallisille järjestöille toimiminen yhdessä ulkomaalaisen järjestön kanssa on johtanut vuoden 2018 aikana viranomaisten päätökseen rajoittaa tai kieltää järjestöjä jatkamasta toimintaansa Kairossa. RKI:n henkilökunta tarjosi teknistä tukeaan egyptiläisille kumppaneille, mutta ennen konkreettisemmän yhteistyön aloittamista päätettiin odottaa poliittisen tilanteen muuttumista Egyptissä. Yhteistyö jatkuu kumppanijärjestön työntekijöiden vierailulla Suomeen keväällä 2019.

RKI:n nuorisotyön kansainvälisiin hankkeisiin ja toimintoihin voi tutustua yksityiskohtaisemmin Eurooppalaisen nuorisotyön ja rauhankasvatuksen kartan avulla, joka löytyy osoitteesta: <http://rauhankasvatus.fi/en/partners/>

3.4. Nuorisoalan verkostot mahdollistivat osaamisen jakamisen ja vahvistivat toiminnan vaikuttavuutta

Toimintavuoden aikana RKI osallistui aktiivisesti eri nuorisoalan toimijoiden yhteisen Vi-hapuheen vastaisen verkoston toimintaan. RKI:n toiminnanjohtaja on yksi verkoston Facebook-sivujen ylläpitäjistä ja keskeisistä resurssihenkilöistä. Verkosto toimii nuorten, nuorisotyön ja nuorisotoiminnan yhdenvertaisuudesta kiinnostuneiden ajatusten jakamisen ja keskustelun turvaamiseksi turvatussa ja suljetussa tilassa. Ryhmää hyödynnettiin laajasti yhdenvertaisuuden teemaan liittyvistä asioista tiedottamiseen, kysymiseen ja keskustelemaan. Ryhmän ylläpidon päävastuu on Suomen nuorisoyhteistyö - Allianssi ry:llä.

Lisäksi RKI aloitti yhteistyön kirkon nuorisotyön kanssa. RKI tuki Nuori kirkko ry:tä kirkon kasvatustyön rauhan teemavuoden toteutuksessa erityisesti tuottamalla sisältöä rauhamaassa.fi -sivustolle, kouluttamalla kirkon nuorisotyöntekijöitä rauhankasvatuksen teemoista sekä osallistumalla asiantuntijaroolissa sen tilaisuuksiin.

RKI osallistui aktiivisesti myös Ei rasismille -hankkeen toteutukseen ja RKI:n toiminnanjohtaja oli hankkeen ohjausryhmän jäsen. RKI osallistui ja vahvisti erilaisiin vähemmistöihin kuuluvien nuorten osallisuutta 2250-verkoston toiminnassa. RKI toi 2250-verkoston toimintaa lähemmäksi Rauhanrakentajat-verkostotoimintaa ja toimi siltana Allianssin ja vähemmistönuorten verkostojen välillä ja toimi mahdollistaakseen turvallisen ja merkityksellisen osallistumisen 2250-verkoston toimintaan erityisesti vähemmistöjä edustavien järjestöjen edustajille. RKI järjesti marraskuussa yhdessä Anti-Racist Forumin ja Suomen Sadankomitean kanssa nuorten kuulemistilaisuuden 2250-päätöslauselmasta osana valtakunnallista vuosittaista Anti-racist forum -tapahtumaa Kulttuurikeskus Caisassa.

4. Viestintä, jäsenistö, henkilöstö ja talous

RKI keskittyi toimintavuonna 2018 saattamaan vuonna 2017 alkaneen toiminnan kasvun kestäväälle pohjalle vahvistamalla hallinnollisia käytänteitä ja rakenteita erityisesti projektihallinnon näkökulmasta. Järjestölle palkattiin talous- ja hallintojohtaja kehittämään toimintamalleja ja työkaluja vastaamaan laajentuneen toiminnan ja sen mukana kasvaneen rahoituspohjan velvoitteista syntyneitä tarpeita. Kehittämistyö jatkuu vuonna 2019. Vuoden 2018 aikana RKI:n uusi visuaalinen ilme integroitiin osaksi kaikkea RKI:n viestintää. Viestintää kehitettiin edelleen uusia välineitä lisäämällä ja jo vakiintuneita viestinnän kanavia vahvistamalla. RKI:n työntekijämäärä vakiintui toimintavuoden aikana noin seitsemään työntekijään.

4.1. Monimediallisuus ja audiovisuaalisuus vahvistuivat RKI:n viestinnässä

Vuoden 2018 aikana RKI jatkoi viestintänsä kehittämistä tuottamalla entistä enemmän verkkoon ja audiovisuaalisuuteen painottuvaa viestintää, jonka tähtäsi erityisesti järjestön tunnettavaksi tekemiseen suomalaisten kohderyhmiemme keskuudessa sekä kansainvälistymisen tukemiseen. Vuoden aikana järjestön viestinnän suurimmat yksittäiset panostukset olivat monimediallisten sisältöjen tuottaminen kotimaisista ja kansainvälisistä hankkeista sekä hankkeisiin keskittyneiden verkkosisältöjen sekä videoiden tuottaminen. Näiden viestinnällisten elementtien jatkokehittäminen jatkuu vuoden 2019 puolelle, jolloin viestinnän pääpaino on uudistetun viestinnän elementtien vakiinnuttaminen. Tämän lisäksi RKI:ssa jatkettiin hyviä ja toimivia viestinnän käytäntöjä, kuten Maailmankoulun kuukausittaista uutiskirjettä sekä Maailmankoulun Facebook-sivulla annettuja vinkkauksia.

4.1.1. RKI:n viestintä kehittyi monimedialliseksi

Vuoden 2018 aikana RKI jatkoi edellisenä vuonna aloitettua audiovisuaalista viestintää ja kehitti sitä edelleen monimediallisempaan suuntaan, erityisesti kahden uuden elementin muodossa. Meidän Eurooppamme! -verkkokokonaisuus sekä RKI:n hankkeista tuotetut, tekstiä, videoita ja valokuvia yhdistelevät multimedia-artikkelit esittelivät RKI:n toimintaa laajasti, monipuolisesti ja elävästi.

Vuoden 2018 aikana RKI alkoi tuottaa multimediallisia artikkeleja toiminnastaan. Multimedia-artikkeli on RKI:n viestinnässä toimiva viestinnän muoto. RKI on jo aiemmin tuottanut videoita toiminnan sisällöistä. Multimedia-artikkeli mahdollistaa videoiden yhdistämistä toimintaa kuvaavaan tekstiin, joka edelleen ankkuroi työtä vahvemmin osaksi rauhan-, yhdenvertaisuuden ja ihmisoikeuskasvatuksen kenttää ja teoriaa. Multimediaformaatin vahvuus on, että siinä yhdistyvät saumattomasti teksti, video ja valokuva, joilla kaikilla on omat vahvuutensa. Multimediallisuus on nykyisessä muodossaan melko uusi formaatti järjestötyössä ja sen uutuusarvo on tuonut RKI:lle uusia yleisöjä. Videoilla voi viestiä tiiviisti lyhyessä ajassa sitä, miltä työ käytännössä näyttää, miltä se osallistujille merkitsee ja minkälainen tunnelma tilaisuudessa vallitsee. Videot leviävät tehokkaasti sosiaalisessa mediassa ja kutsuvat

tutustumaan rauhankasvatukseen sekä RKI:n toimintaan. Liikkuvan kuvan heikkous on toisaalta se, ettei se ole kykenevänsä avaamaan monimutkaisia syy-seurausyhteyksiä ja työn takana olevaa teoreettista viitekehystä tai ankkuroi työtä vahvasti osaksi erilaisia yhteiskunnallisia keskusteluja. Yhdistämällä videoelementin valokuvaan ja tekstiin RKI loi entistä laaja-alaisemmin toiminnasta kertovia viestinnällisiä kokonaisuuksia, jotka keräsivät lämmintä palautetta erilaisilta yleisöiltä.

Julkaistuja multimediakokonaisuuksia vuodelta 2018:

Pedal for Peace. Artikkelin RKI:n järjestämästä rauhanpyöräilystä Ahvenanmaalla 2017: <http://stories.rauhankasvatus.fi/pedalforpeace/index.html>

Not Just a Parade. Artikkelin RKI:n EVS vapaaehtoisista työntekijöistä Ljubljana Pridessa kesällä 2018: <http://stories.rauhankasvatus.fi/lubljanapride/index.html>

Anatomy of Ostracism. Artikkelin rasmin rakenteita purkavasta seminaarista: <http://stories.rauhankasvatus.fi/anatomyofostracism/index.html>

Uusien viestinnällisten aluevaltausten tärkein tavoite oli viestiä sidosryhmille, rahoittajille sekä laajemmalle yleisölle tietoa RKI:n ja rauhankasvatuksen moninaisesta työkentästä suomalaisessa sekä eurooppalaisessa rauhan- ja yhdenvertaisuuskasvatuksessa. RKI:n kansainväliset kumppanit Euroopassa ja sen lähialueilla toimivat moninaisesti rauhan, yhdenvertaisuuden, kasvatuksen ja ihmisoikeuksien edistämiseksi. Koska työn kenttä on laaja ja varsin heterogeeninen, oli RKI:n tavoite esitellä sitä mahdollisimman yksinkertaistetussa ja helposti hahmotettavassa muodossa.

RKI kokosi vuoden aikana eri yhteistyökumppanit sekä heidän kanssaan toteutetut projektit yhteen interaktiiviselle karttapohjalle. RKI:n verkkosivujen yhteyteen tuotettiin päivittyvä ”Interaktiivinen pulukartta” Ulkoministeriön myöntämällä Eurooppatiedotuksen tuella: www.rauhankasvatus.fi/en/partners.

Kartalla RKI:n maskotti, rauhan pulu, lentää Euroopan kartan yllä ja laskeutuu klikatessa haluttuun karttaneulan merkitsemään kohteeseen, joka on joko toteutettu projekti tai RKI:n yhteistyökumppanijärjestö. Meidän Eurooppamme! –hanke sai jatkoavustusta vuodelle 2019 ja kehittyy näin ollen edelleen uuden toimintavuoden aikana. Kartan tarkoituksena on myös auttaa alan muita toimijoita löytämään mahdollisia uusia yhteistyökumppaneita sekä innostaa uusia toimijoita hyödyntämään EU:n jakamia projektiavustuksia toimintansa tukemiseksi.

4.1.2. Verkkosivut, sosiaalinen ja perinteinen media sekä videot olivat RKI:n viestinnän keskiössä

Vuonna 2018 RKI tiedotti verkkosivujen ja sosiaalisen median lisäksi aktiivisesti Maa-ilmankoulun uutiskirjeen välityksellä. Järjestön viestinnän ensisijainen kohdeyleisö ovat suomalaiset kasvattajat, kasvatus- ja nuorisjärjestöt sekä nuorisoalan muut

toimijat ja päättäjät. RKI keskitti viestintäänsä kasvattajien lisäksi kohderyhmiemme keskeisille henkilöille, kuten kansanedustajille, vähemmistöjärjestöjen aktiiveille sekä kansainvälisille kumppaneille. Henkilökohtaisella tiedottamisella ja viestinnällä on toimintavuoden aikana ollut keskeisempi merkitys järjestön tunnettavuuden ja kiinnostavuuden kasvattajana, kuin laajemmalle yleisölle tehdyllä viestinnällä.

Maailmankoulun sivustolla on ollut vuoden aikana 48000 vierailua ja RKI:n sivuilla 10000 vierailua. Maailmankoulun Facebook-sivuja seuraa 1500 henkilöä ja järjestön sivuilla on 1100 seuraajaa. Järjestön eniten levinyt sosiaalisen median viesti, Meidän Eurooppamme! -sivuston lanseeraus tavoitti kesäkuussa yli 3000 henkilöä. RKI:n tuottamat videot saivat katseluita noin 700-3000. Näiden lisäksi RKI on menneiden vuosien tapaan antanut lausuntoja tai työntekijöiden kirjoittamia artikkeleita on julkaistu painetussa mediassa vuoden 2018 aikana noin 20 kertaa.

4.1.3 RKI syvensi viestinnällistä yhteistyötä kumppanijärjestöjen kanssa

RKI tarjosi oman viestintänsä kehittämisen ja toteuttamisen lisäksi viestinnällistä apua ja yhteistyötä myös eurooppalaisille kumppanijärjestöille. RKI:n videot, multimedia sekä Meidän Eurooppamme! -verkkojulkaisu olivat vapaasti kumppanijärjestöjen sekä hankkeisiin osallistuneiden tahojen käytössä. Tämän lisäksi RKI oli vastuussa kansainvälisten Erasmus+ hankkeistamme viestinnästä sekä niiden julkaisuista. Vuoden 2018 aikana RKI tuotti oman järjestöviestintänsä lisäksi yli 10 videota kansainvälisistä yhteishankkeistamme, sekä vastasi kansainvälisen vihapuheenvastaisen kehittämishankkeen verkkojulkaisusta: www.tarnsforminghate.eu.

RKI tuki slovenialaisen kumppanuusjärjestön Ljubljana Priden työtä vastaamalla Pride-viikon viestinnästä kesäkuussa. RKI tuotti tapahtumaviikosta valokuvien lisäksi 12 videota, artikkeleita sekä Ljubljana Pridesta kertovan multimediakokonaisuuden osaksi Ljubljana Priden viestintää.

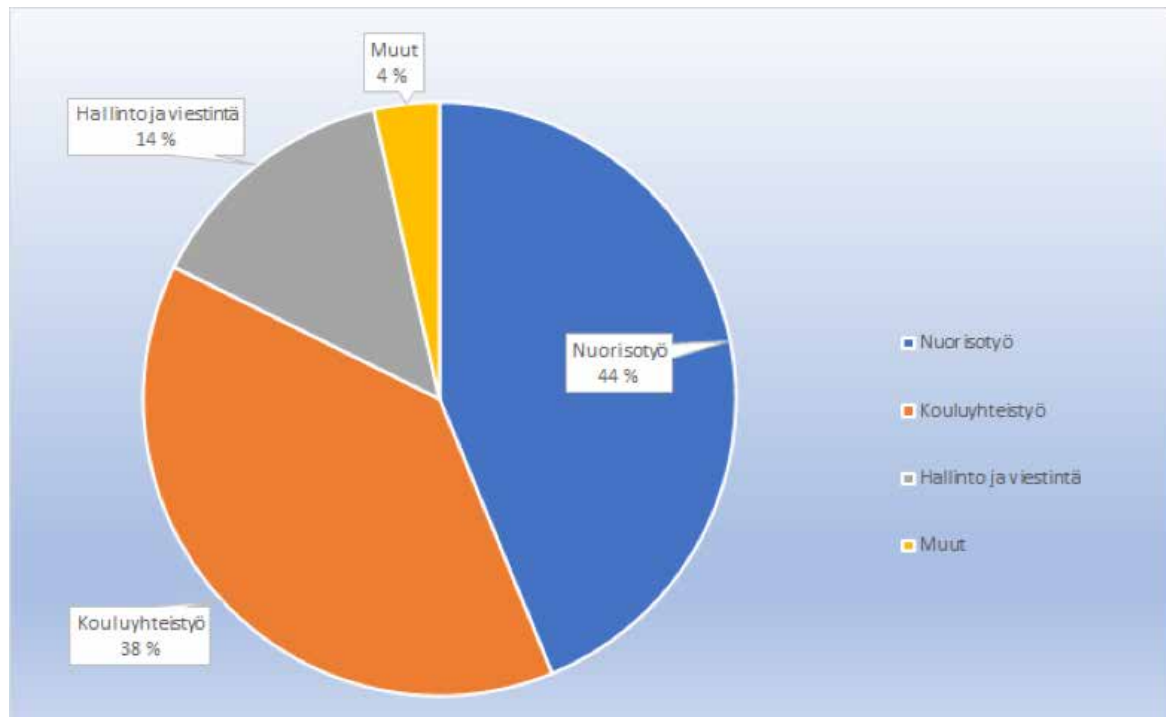
4.2. RKI:n jäsenistö ja työyhteisö

RKI:n jäsenistö koostuu kasvatusalan, rauhanjärjestöjen sekä rauhankasvatuksen arvoihin sitoutuneista henkilöjäsenistä. RKI:lla on 13 jäsenjärjestöä ja noin 60 henkilöjäsentä. RKI:n toiminnan laajuus ja aktiivisuus perustuvat osaavaan ja sitoutuneeseen vapaaehtoisten verkostoon. Järjestön toimintaa ohjasi rauhan- ja kasvatusalan asiantuntijoista koostuva hallitus. RKI:n hallitukseen kuului puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 12 jäsentä vuonna 2018. Hallitus kokoontui 9 kertaa vuoden aikana. Hallituksen kokouksia valmisteli säännöllisesti kokoontunut työvaliokunta.

RKI:n hallinnosta ja käytännön toiminnan organisoimisesta vastasivat työntekijät. Toimintavuoden aikana RKI toimi työnantajana kaikkiaan 26 työntekijälle. Työntekijöistä kaksi työskenteli kokoaikaisesti koko vuoden ja kuusi kokoaikaisesti 5-11 kuukautta vuoden aikana. Osa-aikaisia työntekijöitä RKI:lla oli vuoden aikana kolme. Kaikki osa-aikaisuudet perustuivat työntekijän omaan pyyntöön työajanlyhennyksestä. Työntekijämäärään lasketaan mukaan myös kahdeksan korkeakouluopiskelijaa. He suorittivat 3-5 kuukauden pituisia opintoihin liittyviä palkallisia harjoitteluja RKI:ssa vuoden aikana. Näiden lisäksi RKI:lla oli seitsemän lyhytkestoista työsuhdetta esim. fleelancer-kouluttajien, pedagogisten kehittäjien ja materiaalintuottajien kanssa. Työntekijät sijoituivat pääosin Helsingin toimipisteelle, lisäksi Maailman koulun alueellinen koordinaattori työskenteli Joensuussa. Työntekijäresursseista noin 15% kohdistui hallintoon ja viestintään, noin 50 % kouluyhteistyöhön ja noin 30 % nuorisotyöhön. RKI:n toimisto sijaitsi MLL:n omistaman toimistotalon kolmannessa kerroksessa osoitteessa Toinen Linja 17.

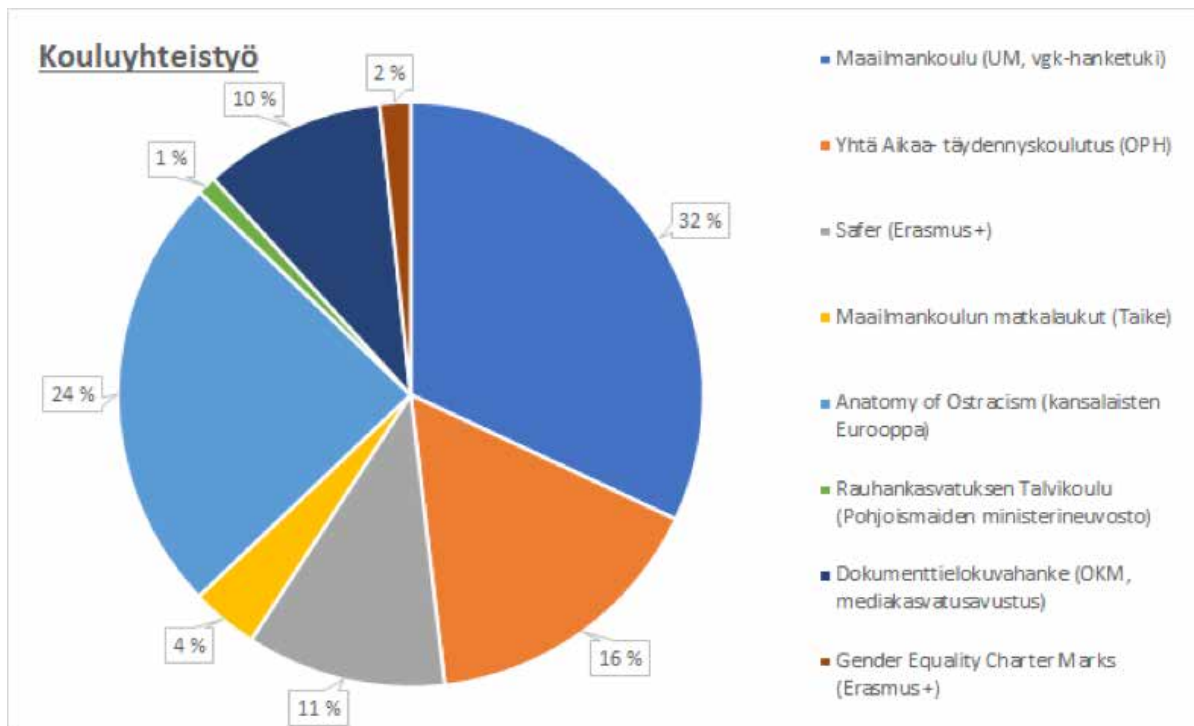
4.3. Hankerahoitus mahdollisti toiminnan monipuolistumisen ja kasvun

RKI:n perustyötä pidettiin yllä Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä toiminta-avustuksella. RKI sai vuodeksi 2018 Opetus- ja kulttuuriministeriöltä rauhantyyden toiminta-avustusta 70 000 euroa ja nuorisotyön toiminta-avustusta 12 000 euroa. Täten yli 80% yhdistyksen rahoituksesta koostui erilaisista hankerahoituksista ja monipuolisesta varainhankinnasta.

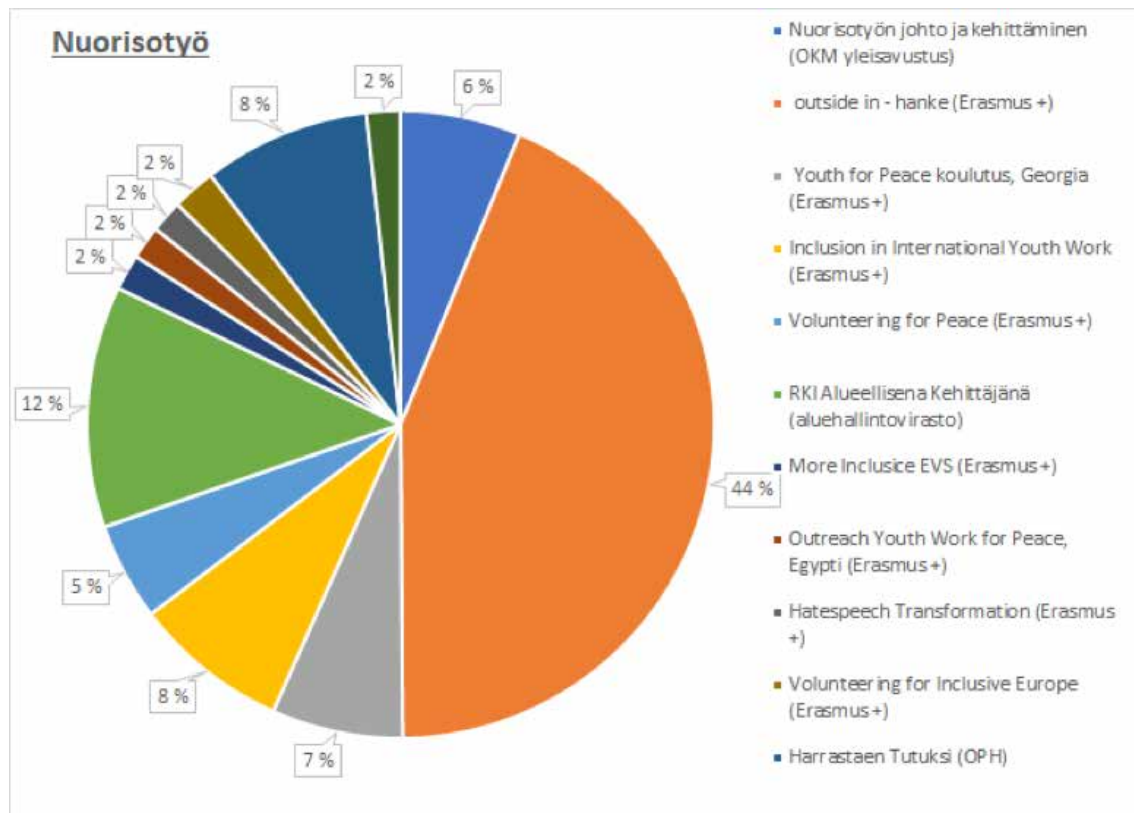

Koulujen ja opettajien kanssa tehtävän yhteistyön suurimmat yksittäiset rahoittajat olivat Opetushallitus, Ulkoministeriö ja Euroopan Komissio. Maailmankoulun perusrahoituksena oli Ulkoministeriön myöntämä kaksivuotinen (2017-2018) viestintä- ja globaalikasvatushankerahoitus, josta 66 000 € kohdistui vuodelle 2018. Lisäksi Maailmankoulun työtä rahoitettiin Taiken 4500 € hankeavustuksella Maailmankoulun matkalaukkujen tuottamiseen sekä OKM:n mediakasvatushankerahoituksella 2018-2019 noin 20 000 € kohdistuksella vuoden 2018 aikana tehtyyn kehittämistyöhön. Opetushallitus myönsi RKI:lle kaksivuotisen 54 000 € hankerahoituksen (2017-2018) opettajien täydennyskoulutuksiin, josta noin 60% kohdistui vuodelle 2018. Syyskuussa alkoi RKI:n kolmivuotinen kansainvälinen SAFER-kehittämishanke, jonka 272 000 € kokonaisbudjetista käytettiin n. 25000 € toiminnan käynnistämiseen loppuvuonna 2018. Lisäksi Euroopan Komissio myönsi vuonna 2017 Kansalaisten Eurooppa -rahoitusinstrumentin keskitetystä hausta 77 000 € avustuksen RKI:lle

rauhankasvatukseen kehittämiseen vuosille 2017-2018. Kyseisen hankkeen toiminnoista suurin osa toteutettiin vuonna 2018 ja siten 58 000 € hankkeen avustuksesta kohdistui vuodelle 2018.

Nuorisotyön toimintakulut katettiin suurelta osin Erasmus+ -hankerahoituksilla, toimintavuoden aikana RKI koordinoi kaikkiaan seitsemää kansainvälistä Erasmus+ -hanketta ja osallistui kumppanina yli kymmeneen Erasmus+ -hankkeeseen. Näiden hankkeiden vuoden 2018 toimintaan kohdistuneet kokonaistuotot olivat yhteensä 193 000 €. Kansainväliset Erasmus+ -hankkeet mahdollistivat kumppanijärjestöjen välisen osaamisen ja kokemusten jakamisen, laajan kansainvälisen kehittämistyön toimialalla ja yli 300 nuoristyöntekijän ja nuoren liikkuvuuden kumppanien ja eri maiden välillä. Kansainväliseen ja monikulttuuriseen nuorisotyön kehittämiseen saimme tukea myös Etelä-Suomen ja Pohjois-Suomen aluevirastoilta yhteensä n 33 000 €. Lisäksi kehittämistoimintaa tehtiin Opetushallituksen nuorten osallisuuteen ja kaksisuuntaiseen kotoutumiseen myöntämällä kaksivuotisella hankerahoituksella, josta 18 000 € kohdistui vuodelle 2018.

RKI laajensi rahoituspohjaansa osallistumalla vuoden 2017 lopussa valtion tarjouskilpailuun ja tullessa valituksi tuottamaan valtion täydennyspalveluskoulutuksia armeijan käyneille, mutta sittemmin sotilaspassin palauttaneille suomalaisille vuosina 2018-2019. Vuoden 2018 aikana koulutuksia järjestettiin yksi. Kyseinen pilottikoulutus tuotti RKI:lle koulutusmyyntituloja, mutta samalla se tarjosi myös merkittäviä rauhankasvatuksellisia kokemuksia osallistujille.

RKI:n kirjanpidosta vastasi Tilitoimisto Leerma Oy.

A close-up portrait of a man with a shaved head and a beard, wearing a grey hoodie. He is looking directly at the camera with a serious, intense expression. He is holding a black pen in his right hand, which is positioned near his chest. The lighting is dramatic, with a strong light source from the left, casting shadows on his face and highlighting the texture of his hoodie. The background is a plain, light-colored wall.

Rauha on rohkeutta.

RKI